

विदर्भ कल्याण
घटना, घडामोडी, विश्लेषण, सदैव अपडेट राहण्यासाठी
जनतेच्या मनातील एकमेव आवाज
वाचत रहा
विदर्भ कल्याण.....

वातण्या, त्राहीरल, व प्रेक्षकांची सेवा
श्रीजाता नागपुरी संपादक मो. ९४२२८२२५५९
राहुल वासुदेव जिल्हा प्रतिनिधी, वज्रमाला
मो. ९८०६८४२१९९, ९४०९४८३३९९

यवतमाळ जिल्हा विशेष रविवार, ८ डिसेंबर २०२४

तिन आरोपी अटक, तिन फरार : दारव्हा पोलिसांची कारवाई
उमरी शिवारात कौंबड बाजारावर धाड

विदर्भ कल्याण / दारव्हा

दारव्हा : तालुक्यातील उमरी शिवारात कौंबड बाजारावर दारव्हा पोलिसांनी धाड टाकली. पोलिसांनी तीन आरोपींना अटक केली असून, तीन आरोपी फरार होण्यात यशस्वी झाले.

सोनीत घडोळी कोर्टाचे नव ५५ वर्ष व. दिवाण ता. माहीद वि. जामिन, बाबुलखान जाधव वय ५४ वर्ष वंदा सोनी व. आसोला ता. मे. प्रकाश कल्याण रोडव ५५ वर्ष व. घानोता ता. दिवार, माणोळ तुळशीदास कल्याण व. उमरी ता. दाखल, इंदर मेळवेळ जाधव, मुंदा हरीचंद्र जाधव, रा. उमरी उमरी आरोपींनी जोडे आहे. दि. ६ डिसेंबर सोनी दारव्हा तालुक्यातील उमरी शिवारात कौंबड बाजार फाटल असून तेथे कोळ्याची बूट लावून, त्यावर फिर लावून हुराक्याचा नुकासा घेऊन बांडू अत्याचारी गुलामांशी दारव्हा पोलिसांना धाडलेली होती. दारव्हा पोलिसांनी येथेवर कक्षा त्या निष्पाणी घाट टाकली. आचार्य पोलिसांना आलेले धाडू यांनी जुगती येथेवर घेऊन घाट घालून घेतले.

दारव्हा तालुका पोलिसांनी येथे घाट टाकल्यानंतर, त्यांनी कोळ्याच्या अर्धा टोला यांच्याकडे अटक केल्या. त्यांनी कोळ्याचे नाव घ्यायचे होते. त्यांनी कोळ्याचे नाव घ्यायचे होते. त्यांनी कोळ्याचे नाव घ्यायचे होते.

पु. प्रकाश कल्याण रोडव नव ५५ वर्ष व. घानोता ता. दिवार, माणोळ तुळशीदास कल्याण व. उमरी ता. दाखल, इंदर मेळवेळ जाधव, मुंदा हरीचंद्र जाधव, रा. उमरी उमरी आरोपींनी जोडे आहे. दि. ६ डिसेंबर सोनी दारव्हा तालुक्यातील उमरी शिवारात कौंबड बाजार फाटल असून तेथे कोळ्याची बूट लावून, त्यावर फिर लावून हुराक्याचा नुकासा घेऊन बांडू अत्याचारी गुलामांशी दारव्हा पोलिसांना धाडलेली होती. दारव्हा पोलिसांनी येथेवर कक्षा त्या निष्पाणी घाट टाकली. आचार्य पोलिसांना आलेले धाडू यांनी जुगती येथेवर घेऊन घाट घालून घेतले.

दारव्हा तालुका पोलिसांनी येथे घाट टाकल्यानंतर, त्यांनी कोळ्याच्या अर्धा टोला यांच्याकडे अटक केल्या. त्यांनी कोळ्याचे नाव घ्यायचे होते. त्यांनी कोळ्याचे नाव घ्यायचे होते. त्यांनी कोळ्याचे नाव घ्यायचे होते.

जिल्हाधिकारी डॉ.पंकज आशिया यांचा सत्कार
ध्वजदिन निधी संकलनात उत्कृष्ट कामगिरी : अमरावती विभागात सर्वाधिक निधी संकलन

विदर्भ कल्याण / यवतमाळ

जिल्ह्याचे वरिष्ठ सेना ध्वजदिन निधी संकलनात त्यांच्या सर्वात उत्कृष्ट कामगिरी केली आहे. अमरावती विभागात संकलनात जिल्हा प्रथम स्थानावर आहे. या कामासाठी उत्कृष्ट कामगिरी केले. उत्कृष्ट कामगिरी केले. उत्कृष्ट कामगिरी केले.

जिल्हाधिकारी डॉ. पंकज आशिया यांच्या सत्कार प्रसंगी सत्कार पत्र सोनी दारव्हा तालुक्यातील उमरी शिवारात कौंबड बाजार फाटल असून तेथे कोळ्याची बूट लावून, त्यावर फिर लावून हुराक्याचा नुकासा घेऊन बांडू अत्याचारी गुलामांशी दारव्हा पोलिसांना धाडलेली होती. दारव्हा पोलिसांनी येथेवर कक्षा त्या निष्पाणी घाट टाकली. आचार्य पोलिसांना आलेले धाडू यांनी जुगती येथेवर घेऊन घाट घालून घेतले.

डॉ. पंकज आशिया यांच्या सत्कार प्रसंगी सत्कार पत्र सोनी दारव्हा तालुक्यातील उमरी शिवारात कौंबड बाजार फाटल असून तेथे कोळ्याची बूट लावून, त्यावर फिर लावून हुराक्याचा नुकासा घेऊन बांडू अत्याचारी गुलामांशी दारव्हा पोलिसांना धाडलेली होती. दारव्हा पोलिसांनी येथेवर कक्षा त्या निष्पाणी घाट टाकली. आचार्य पोलिसांना आलेले धाडू यांनी जुगती येथेवर घेऊन घाट घालून घेतले.

जागतिक कॉमन्स सप्ताहाचे माध्यमातून जनजागृती

विदर्भ कल्याण / यवतमाळ

जिल्ह्यातील माध्यमिक वन टाकण्याच्या निमित्ताने जगाच्या माध्यमातून जनजागृती करण्यात येते. या निमित्ताने जगाच्या माध्यमातून जनजागृती करण्यात येते. या निमित्ताने जगाच्या माध्यमातून जनजागृती करण्यात येते.

जागतिक कॉमन्स सप्ताहाचे माध्यमातून जनजागृती करण्यात येते. या निमित्ताने जगाच्या माध्यमातून जनजागृती करण्यात येते. या निमित्ताने जगाच्या माध्यमातून जनजागृती करण्यात येते.

पोहारादेवी येथे होणाऱ्या कार्यक्रमास बंजारा बांधवांनी उपस्थित राहावे : विनोद जाधव

विदर्भ कल्याण / दिवार

बंजारा समाजाचे नेते, विनोद जाधव यांनी पोहारादेवी येथे होणाऱ्या कार्यक्रमास बंजारा बांधवांनी उपस्थित राहावे याबाबतचे आवाहन केले आहे. या कार्यक्रमात बंजारा समाजाचे नेते, विनोद जाधव यांनी पोहारादेवी येथे होणाऱ्या कार्यक्रमास बंजारा बांधवांनी उपस्थित राहावे याबाबतचे आवाहन केले आहे.

बंजारा समाजाचे नेते, विनोद जाधव यांनी पोहारादेवी येथे होणाऱ्या कार्यक्रमास बंजारा बांधवांनी उपस्थित राहावे याबाबतचे आवाहन केले आहे. या कार्यक्रमात बंजारा समाजाचे नेते, विनोद जाधव यांनी पोहारादेवी येथे होणाऱ्या कार्यक्रमास बंजारा बांधवांनी उपस्थित राहावे याबाबतचे आवाहन केले आहे.

विष प्राशन करून शेतक-याची आत्महत्या

विदर्भ कल्याण / दारव्हा

दारव्हा तालुक्यातील एक शेतकरी आत्महत्या करून घेतला आहे. त्या शेतकरीने विष प्राशन करून आत्महत्या करून घेतली आहे. त्या शेतकरीने विष प्राशन करून आत्महत्या करून घेतली आहे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या महापरिनिर्वाण दिनी रक्तदान शिबिर

विदर्भ कल्याण / पांढरकवडा

जिल्ह्यातील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या महापरिनिर्वाण दिनी रक्तदान शिबिर आयोजित करण्यात आले. या शिबिरात डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या महापरिनिर्वाण दिनी रक्तदान शिबिर आयोजित करण्यात आले.

जिल्ह्यातील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या महापरिनिर्वाण दिनी रक्तदान शिबिर आयोजित करण्यात आले. या शिबिरात डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या महापरिनिर्वाण दिनी रक्तदान शिबिर आयोजित करण्यात आले.

मारेगाव येथे जगदगुरु नरेंद्राचार्यजी महाराज यांचा प्रवर्चन सोहळा

विदर्भ कल्याण / मारेगाव

मारेगाव येथे जगदगुरु नरेंद्राचार्यजी महाराज यांचा प्रवर्चन सोहळा आयोजित करण्यात आले. या सोहळ्यात जगदगुरु नरेंद्राचार्यजी महाराज यांचा प्रवर्चन सोहळा आयोजित करण्यात आले.

मारेगाव येथे जगदगुरु नरेंद्राचार्यजी महाराज यांचा प्रवर्चन सोहळा आयोजित करण्यात आले. या सोहळ्यात जगदगुरु नरेंद्राचार्यजी महाराज यांचा प्रवर्चन सोहळा आयोजित करण्यात आले.

सवना गावचे मजूर जातात वेणीला : पुसद आगाराने सुरु केली बस एसटी महामंडळाकडून बस सेवेचा शेत मजुरांना फायदा

विदर्भ कल्याण / महागाव

सवना गावचे मजूर जातात वेणीला : पुसद आगाराने सुरु केली बस एसटी महामंडळाकडून बस सेवेचा शेत मजुरांना फायदा मिळेल. या बस सेवा शेत मजुरांना फायदा मिळेल. या बस सेवा शेत मजुरांना फायदा मिळेल.

सवना गावचे मजूर जातात वेणीला : पुसद आगाराने सुरु केली बस एसटी महामंडळाकडून बस सेवेचा शेत मजुरांना फायदा मिळेल. या बस सेवा शेत मजुरांना फायदा मिळेल. या बस सेवा शेत मजुरांना फायदा मिळेल.

वंदीप फाउंडेशनला संत गाडगे बाबा साप्ताहिक कार्य पुरस्कार

विदर्भ कल्याण / यवतमाळ

वंदीप फाउंडेशनला संत गाडगे बाबा साप्ताहिक कार्य पुरस्कार मिळाले आहे. या पुरस्कारात वंदीप फाउंडेशनला संत गाडगे बाबा साप्ताहिक कार्य पुरस्कार मिळाले आहे.

भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर देशाला लाभलेला कोहिनूर हिरा : प्राचार्य कुळकर्णी

विदर्भ कल्याण / पांढरकवडा

भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर देशाला लाभलेला कोहिनूर हिरा : प्राचार्य कुळकर्णी यांनी याबद्दलचे लेखन केले आहे. या लेखनात डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर देशाला लाभलेला कोहिनूर हिरा : प्राचार्य कुळकर्णी यांनी याबद्दलचे लेखन केले आहे.

भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर देशाला लाभलेला कोहिनूर हिरा : प्राचार्य कुळकर्णी यांनी याबद्दलचे लेखन केले आहे. या लेखनात डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर देशाला लाभलेला कोहिनूर हिरा : प्राचार्य कुळकर्णी यांनी याबद्दलचे लेखन केले आहे.

जागतिक कॉमन्स सप्ताहाचे माध्यमातून जनजागृती

विदर्भ कल्याण/ यवतमाळ

जिल्ह्यातील सामूहिक वन हक्क प्राप्त ग्रामसभा मध्ये फाउंडेशन फॉर इकॉलॉजिकल सिव्युरीटी, यवतमाळ आणि पार्टनर संस्था आयोजित जागतिक कॉमन्स सप्ताह चे आयोजन करण्यात आले. या कॉमन्स सप्ताह मध्ये जगातील वेगवेगळ्या राज्यातून विविध समुदायातील प्रतिनिधि यांची ऑनलाइन बैठक आयोजित केली होती.

ऑनलाइन संमेलन आयोजित करण्यामागचा उद्देश देशातील सामुदायिक व सामूहिक साधन संपत्ति वर काम करणाऱ्या विविध घटकाना एकत्र आणणे आहे. या वेळी FES यवतमाळचे जिल्हा समन्वयक गोविंद पेडणेकर यांनी

माहिती दिली. यावेळी विकेश आणि आनंद यांनी सांस्कृतिक आणि पारंपरिक ज्ञानपद्धती पासून ते डिजिटल आणि इंटरनेट आधारित माहिती दिली. या माध्यमातून सामूहिक वन हक्क धारक यांना प्राप्त अधिकार आणि हक्क विषयी जाणीव जागृती होत आहे. या करिता कार्यरत सर्व फील्ड ट्रेनर आणि मास्टर ट्रेनर सर्व ग्रामसभा मध्ये कॉमन्स वीक साजरा करणे साठी प्रयत्न करीत आहे. यवतमाळ जिल्ह्यात जागतिक कॉमन्स सप्ताहाचे

माध्यमातून सामूहिक वन हक्क धारक यांचे करिता जाणीव जागृती कार्यक्रम मध्ये घाटंजी तालुक्यातील शाळा महाविद्यालय यांचा मोठ्या प्रमाणात सहभाग आहे. ज्यात शि. प्र. म. विज्ञान व गिलानी कला वाणिज्य महाविद्यालय, शि.प्र.म. कन्या शाळा, जिजाऊ आश्रम शाळा खापरी, जि प शाळा शिरोली जि प शाळा रामपूर, जि प शाळा घोटी, बाबासाहेब विद्यालय शिरोली, आदी शाळेचा शिक्षक शिक्षकेत्तर कर्मचारी सदस्य विद्यार्थी यांचा सहभाग होता.

ଜଳବିଭାଜିକା ଦେଲା ଉନ୍ନତ ଜୀବନଜୀବିକା

ଲେଫ୍ଟିନାଣ୍ଟ, ୨୦୧୨ (ଇମିସ): ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଆଲୋଚନାକୁ 'କମ୍ୟୁନିଟି କନସରେକ୍ସ ଅଫ କମନ୍ସ'ର ତୃତୀୟ ଦିବସରେ ଆଜି ଲେଫ୍ଟିନାଣ୍ଟ ବୁକ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସାହେବତେରା 'ତ୍ରିବେଣୀ ଜଳ ବିଭାଜିକା'ର ସୁପରିଚାଳନାର ସଫଳ କାହାଣୀର ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିଲା। ସାମୂହିକ ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଜୀବନଜୀବିକାର ମାନକୁ ଜଳବିଭାଜିକାର ସୁପରିଚାଳନା ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ରାମବାସୀ କିପରି ଉନ୍ନତ କରିପାରିଛନ୍ତି ତାହା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିଲା। ଆଲୋଚନାତକ୍ରମେ ସେବକ ରଙ୍ଗିଆମୁଣ୍ଡାର କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସହିତ ସାହେବତେରା ଗାଁର ୨୦ ଜଣ ମହିଳା ଏବଂ ପୁରୁଷ ଯୋଗଦେଇ ନିଜ ଅନୁଭୂତି କହିଥିଲେ। ତ୍ରିବେଣୀ ଜଳ ବିଭାଜିକା, ସାହେବତେରା ତରଫରୁ ମୁକ୍ତେଶ୍ୱର ବୁଡା ଓ ପାତଲିନା ଲାକ୍ରା ଉପସ୍ଥାପନା କରିଥିଲେ। ପାଞ୍ଚାୟତ୍ତ-ଏକ୍ସରେ ଗାଁର ସମସ୍ୟା, ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ସାମୂହିକ ପଦକ୍ଷେପ, ମହିଳା ସଶକ୍ତୀକରଣ ପାଇଁ ଯୋଜନା, ସାମୂହିକ ସହଭାଗିତା ଦ୍ୱାରା ଆସିଥିବା

ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗାଁର ଉନ୍ନତ ସ୍ଥିତି ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା। ଗତ ୨୦୧୪-୧୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରୁ ନାବାର୍ତ୍ତ ସହାୟତାରେ ଏହି ଜଳବିଭାଜିକା ପ୍ରକଳ୍ପ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା। ୮୪୮.୩୮ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଜମି ମରାମତି, ହିତ ମରାମତି, ପଥର ବନ୍ଧ ନିର୍ମାଣ, ଉପରୁ ବୋହି ଆସୁଥିବା ନାଳ ମାନଙ୍କର ଉପଯୁକ୍ତ ଉପଚାର, ଯୋଖରୀ ଖନନ, ଆଡ଼ିବନ୍ଧ ତିଆରିକରି ବର୍ଷା ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ ଆଦି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶ୍ରମଦାନ ମାଧ୍ୟମରେ ମହିଳା ଓ ପୁରୁଷମାନେ ଦୀର୍ଘ ୪ ଦିନ ନିରନ୍ତର କାମକରି ପ୍ରଶଂସାର ପାତ୍ର ହୋଇଥିଲେ। କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଜଳ ବିଭାଜିକା ଯନ୍ତ୍ରୀ ଅଭିଷେକ ତନ୍ତ୍ରୀ, ଜିଲ୍ଲା ସଂଯୋଜିକା ସୁଶ୍ରୀ ବର୍ଷା ସାହୁ ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ। ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ବ୍ରହ୍ମ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିଲେ। ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ତରଫରୁ ରଞ୍ଜିତ କୁଜୁର, ମଧୁସୂଦନ ମାଝୀ, ଦୋଳମଣି ଅମାତ, କମଳା ଲାକ୍ରା, ତେଜ କୁମ୍ଭିଆ ପ୍ରମୁଖ ସହଯୋଗ କରିଥିଲେ।

ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସେମିନାରରେ 'ଝୁରିମାଲ ନୂଆଁଖାଇ'

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼, ୪।୧୨ (ଇମିସ): ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସେମିନାର 'କମ୍ୟୁନିଟି କନ୍ଫରେନ୍ସ ଅଫ କମନ୍ସ"ରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଲା ଲେଫ୍ଟିପଡ଼ା ବ୍ଲକ୍ ଝୁରିମାଲ ଗ୍ରାମର 'ସାମୁହିକ ନୂଆଁଖାଇ' । ୧୨ ବର୍ଷ ଧରି ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବେ ମାଟି ଓ ମଣିଷର ସମ୍ପର୍କ, କୃଷି ଓ କୃଷକର ପ୍ରକୃତି ପ୍ରତି ଥିବା କୃତଜ୍ଞତା ତଥା ଭାଇଭାଇ, ପରିବାର-ପରିବାର, ଗାଁଗାଁ ଭିତରେ

ସାମୁହିକ ନୂଆଁଖାଇର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ୍ତା ଦିଗମ୍ବର ଉପାଧ୍ୟାୟ ଓ ଘଟେଶ୍ଵର ଛୁରାଇ ନେତୃତ୍ଵରେ ଗାଁର ଅନନ୍ୟ ପରମ୍ପରାର ବଳିଷ୍ଠ ଉପସ୍ଥାପନା କରିଥିଲେ ଝୁରିମାଲ ଗ୍ରାମବାସୀ । ୨୦ ମିନିଟର ଏହି ଉପସ୍ଥାପନା ଶେଷରେ ଝୁରିମାଲ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ଭୂରିଭୂରି ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ ଦେଶବିଦେଶର ପ୍ରତିନିଧି । ଗ୍ରାମ୍ୟ ସଂଗଠନ,

ଦେଶବିଦେଶର ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ଭାବବିହ୍ୱଳ କଲା

ଅନାବିଳ ସମ୍ପର୍କ, ଏକତା ଓ ଭାଇଚାରାର ବାର୍ତ୍ତା ବହନ କରୁଥିବା ଏହି ନୂଆଁଖାଇ ଆଭାସୀ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ସହ ବାଂଲାଦେଶ, ମାଲେସିୟା, ସ୍ଵେନ୍, କିରଗିଜିସ୍ତାନ ପରି ବିଦେଶମାନଙ୍କର ହଜାରହଜାର ଲୋକ ଝୁରିମାଲ ଗ୍ରାମର ଏକତା ଓ ସହଭାଗିତାର ଏହି ବିଚଳ ପରମ୍ପରାକୁ ଦେଖି ଭାବବିହ୍ୱଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ସ୍ଵେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସେବକର ବରିଷ୍ଠ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିକାରୀ ତଥା ଝୁରିମାଲ

ଏକତା, ଭାଇଚାରା ଓ ସହଭାଗିତାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଉପସ୍ଥାପନାରେ ଅଭିଭୂତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ଅବସରରେ ସେବକ ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ବ୍ରହ୍ମ କହିଥିଲେ, 'ପୁରାତନ ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବାରେ ଝୁରିମାଲ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଏହି ପ୍ରୟାସ ଅନନ୍ୟ ଓ ଅତୁଳନୀୟ । ଏହା ଅନ୍ୟ ଗାଁ ପାଇଁ ଏକ ସକାରାତ୍ମକ ବାର୍ତ୍ତା ଦେବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଐତିହ୍ୟ, ସଂସ୍କୃତିକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବା ତଥା ଜଳ, ଜମି, ଜଙ୍ଗଲକୁ ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣା ଯୋଗାଇବ ।'

ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସେମିନାରରେ ଝୁରିମାଲର ସାମୂହିକ ନୂଆଁଖାଇ ପ୍ରଦର୍ଶିତ

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼, ୪୧୨ (ସମିସ): ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସେମିନାର କମ୍ୟୁନିଟି କନଫରେନ୍ସ ଅଫ କମନ୍ସ୍ରେ ବୁଧବାର ଲେଫ୍ଟିପଡ଼ା ବ୍ଲକ ଝୁରିମାଲ ଗ୍ରାମର ସାମୂହିକ ନୂଆଁଖାଇ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଛି । ଏହି ସେମିନାରରେ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ସହିତ ବଂଲାଦେଶ, ମାଲେସିୟା, ସ୍ପେନ୍, କାରଜାଗିସ୍ତାନ୍ ପରି ବିଦେଶ ମାଟିରେ ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟାରେ ଲୋକ ଝୁରିମାଲ ଗ୍ରାମର ଏକତା ଓ ସହଭାଗିତାର ବିରଳ ପରମ୍ପରାକୁ ଏକା ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖିଥିଲେ । ସେଇସେବା ଅନୁଷ୍ଠାନ ସେବକର ସହଯୋଗରେ ଭାର୍ତୁଆଲ୍ ମୋଡ଼ରେ ଦିଗାମ୍ବର ଉପାଧ୍ୟାୟ ଓ ଘଟେଶ୍ୱର ଛୁରାଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଗାଁର ଅନନ୍ୟ ଅଭିନବ ପରମ୍ପରାର ବଳିଷ୍ଠ ଉପସ୍ଥାପନା ଝୁରିମାଲ୍ ଗ୍ରାମବାସୀ କରିଥିଲେ । ୨୦ ମିନିଟ୍ରେ ଏହି

ଉପସ୍ଥାପନା ଶେଷରେ ଆୟୋଜକମାନେ ଝୁରିମାଲ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ । ପୁରାତନ ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ କେତେ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଏକ ଛୋଟ ଗାଁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିଛି, ତାର ନିଚ୍ଛକ ଚିତ୍ର ଦେଖିଥିଲେ । ଭାର୍ତୁଆଲ୍ ମୋଡ଼ରେ ଆୟୋଜିତ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସେବକ ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରଦୀପ

କୁମାର ବୁଦ୍ଧ ପୁରାତନ ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବକାୟ ରଖିବାରେ ଝୁରିମାଲ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଏହି ପ୍ରୟାସ ଅନନ୍ୟ ଓ ଅତୁଳନୀୟ । ଏହା ଅନ୍ୟ ଗାଁ ପାଇଁ ଏକ ସକାରାତ୍ମକ ବାର୍ତ୍ତା ଦେବା ସହ ଆମର ଐତିହ୍ୟ, ସଂସ୍କୃତିକୁ ବଂଚାଇ ରଖି ଜଳ, ଜମି, ଜଙ୍ଗଲକୁ ସୁରକ୍ଷା କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣା ଯୋଗାଇବ ବୋଲି

କହିଥିଲେ । ଝୁରିମାଲ ଗ୍ରାମର ସାମୂହିକ ନୂଆଁଖାଇ' ହେଉଛି ସବୁଠୁ ନିଆରା । ନୂଆଁଖାଇ ପରି ଏକ ଗଣପର୍ବକୁ ସାମୂହିକ ଭାବରେ ଏକା ସାଙ୍ଗରେ ଗାଁର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାର ଦୀର୍ଘ ୧୨ ବର୍ଷ ଧରି ସାମୂହିକ ନୂଆଁଖାଇ ପାଳନ କରିବାର ଅଭିନବ ପରମ୍ପରା ପ୍ରକୃତପକ୍ଷେ ଅଭିନବ ତଥା ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପ । ସେଇସେବା ଅନୁଷ୍ଠାନ ସେବକର ବରିଷ୍ଠ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିକାରୀ ତଥା ଝୁରିମାଲ ସାମୂହିକ ନୂଆଁଖାଇର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ଦିଗାମ୍ବର ଉପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ଲିଖିତ ବାସ୍ତବ କାହାଣୀ 'ପରମ୍ପରା ରକ୍ଷା ଓ ଏକାମୃତା ପୋଷଣ ଝୁରିମାଲର ସାମୂହିକ ନୂଆଁଖାଇ : ଓଡ଼ିଶାର ହୃଦୟରେ ଏକତା, ଐତିହ୍ୟ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରତିର ଉତ୍ସବ' ଶୀର୍ଷକକୁ ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସେମିନାରରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରିବା ପାଇଁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା ।

यवतमाळ जिल्ह्यात जागतिक कॉमन्स सप्ताहाचे माध्यमातून

सामूहिक वन हक्क धारक यांचे करिता जाणीव जागृती कार्यक्रम

पब्लिक पोस्ट । प्रतिनिधी

यवतमाळ, ता. ७ : यवतमाळ जिल्ह्यातील सामूहिक वन हक्क प्राप्त ग्रामस्थांमध्ये फारदेशम फॉर इकोलॉजिकल मिक्स्युरीटी, यवतमाळ आणि पार्टनर संस्था आयोजित जागतिक कॉमन्स सप्ताहचे आयोजन दिनांक 4, 5 आणि 6 डिसेंबर 2024 पासून करण्यात आले.

या कॉमन्स सप्ताह मध्ये जगातील वेगवेगळ्या टिकाणांमधून विविध समुदायातील प्रतिनिधि यांची ऑनलाइन बैठक आयोजित केली असून कॉमन्स वर आयोजित केलेल्या सप्ताह आणि संमेलन अशा विविध समुदायांना एका विचारसंचार आयतनां जे सामुदायिक, सामूहिक आणि नैसर्गिक साधन संस्थांचे संरक्षण आणि संवर्धन करण्यात अग्रस्थानी आहेत, जेणे करून ते एकत्र येऊन त्यांच्यात वैचारिक देवाण घेवाण होईल. तसेच सामाजिक दर्जा आणि संघर्षाची समानता विषयी एकमेकांचे अनुभव एका विचारसंचार प्रकट करतील या ऑनलाइन बैठकीत नैसर्गिक साधन संस्थांचे व्यवस्थापन संवर्धन आणि संगोपन, जैवविविधता, पानी सुशासन, जमीन आणि साधन संस्थांचे सुशासन, कॉमन्स जलवामू क्रिया, शहरी कॉमन्स, पशुपालन आणि शेती

संवेध, कॉमन्स आणि उपसंविका इतर कल्याणकारी योजना, कॉमन्स आणि लिंग भेदभाव, कॉमन्स आणि संस्कृति, कॉमन्स संघर्ष आणि आव्हान इत्यादि बाबींवर चर्चासत्र, अनुभव कथन आणि यशोगाथा कार्य करीत असताना आलेली आव्हाने या यवतमाळ ग्रामस्था मधील नगरिक यांनी संवाद साधत आहे.

संवाद साधणारे नगरिक हे सर्व सामूहिक वन हक्क धारक आहेत त्यांनी त्यांचे भाषण आपले अनुभव कथन केले आहे. हे ऑनलाइन संमेलन आयोजित करण्यामागचा उद्देश देशातील सामुदायिक व सामूहिक साधन संघर्षा वर काम करणाऱ्या विविध घटकाना एकत्र आणणे आहे असे या वेळी FES यवतमाळचे जिल्हा समन्वयक गोंवंद पेडणेकर यांनी माहिती दिली. त्याच प्रमाणे त्यांचे सहकारी विकेश आणि आनंद यांनी कॉमन्स म्हणजे अक्षय जागा,

संसाधने (जमीन, पानी, जंगल) आणि परंपरा ज्या समुदायांचे सामूहिकतेच्या फायदाकारिता (उपसंविकासासाठी, निव्वस करिता) व्यवस्थापित जतन आणि वापर केल्या आहे. त्यांचे वापर आणि स्वयंचालित व्यवस्थापन करिता एकत्रित येवून ठरविलेले नियम, शिस्त, सांस्कृतिक मानके विकसित करणे होय.

नैसर्गिक संसाधने जसे की जमीन, पानी, वन, सामुदायिक स्वयंपाकघर आणि ग्रामीण शहरी रस्ते, पानबळे पिकांचे पानी असलेल्या जागा या साखळ्या जागा पासून, सांस्कृतिक आणि पारंपरिक ज्ञानपद्धती पासून ते डिजिटल आणि इंटरनेट आधारित महिला सह हि सर्व कॉमन्स उदाहरणे आहेत या विषयी माहिती दिली. तेव्हा दिनांक 4, 5 आणि 6 डिसेंबर 2024 रोजी कृष्य ऑनलाइन बैठक करिता आवश्यक साधन साहित्य टोव्ही, स्पर्कर, इंटरनेट सुविधा आणि

बैठक व्यवस्था ग्रामस्था स्तरावरून उपलब्ध करावे आणि सामूहिक वन हक्क प्राप्त ग्रामस्था मध्ये कॉमन्स वर संमेलन, 2024 आयोजित करणेसाठी सर्व शासकीय कार्यालय, शाळा, महाविद्यालय, ग्रामीण भागात कार्यरत सामाजिक संस्था, महिला कल गट, कृषि गट, सामूहिक वन हक्क मध्ये कार्यरत सर्व समिती सदस्य यांनी सहभाग आणि सामाजिकी नोंदवस्ती करिता या द्वारे आव्हान केले आहे. तेव्हा यवतमाळ जिल्ह्यातील सर्व गावात मोठ्या प्रमाणात जागतिक कॉमन्स आठवडा 4, 5 आणि 6 डिसेंबर 2024 रोजी साजरा करण्यात येत आहे. या माध्यमातून सामूहिक वन हक्क धारक यांना प्राप्त अधिकार आणि हक्क विषयी जाणीव जागृती होत आहे. या करिता कार्यरत सर्व फोल्ड ट्रेनर आणि मास्टर ट्रेनर सर्व ग्रामस्था मध्ये कॉमन्स बोक साजरा करणे साठी प्रयत्न करीत आहेत.

बैठक

• ऑनलाइन बैठकीत प्रतिनिधींची विविध विषयांवर चर्चा

सामूहिक वनहक्कधारकांकरिता जाणीव जागृती सप्ताह उत्साहात

▼ यवतमाळ, ब्युरो. जिल्ह्यातील सामूहिक वनहक्क प्राप्त ग्रामसभामध्ये फाउंडेशन फॉर इकोलॉजिकल सिव्क्युरीटी, यवतमाळ आणि पार्टनर संस्था आयोजित 'जागतिक कॉमन्स सप्ताह'चे आयोजन बुधवार (दि. 4) ते शुक्रवार (दि. 6) दरम्यान करण्यात आले. या कॉमन्स सप्ताहमध्ये जगातील वेगवेगळ्या ठिकाणावरून विविध समुदायातील प्रतिनिधी यांची ऑनलाइन बैठक आयोजित केली.

या ऑनलाइन बैठकीत नैसर्गिक साधन संपत्तीचे व्यवस्थापन संवर्धन आणि संगोपन, जैवविविधता, पाणी सुशासन, जमीन आणि साधन संपत्तीचे सुशासन, कॉमन्स जलवायू क्रिया, शहरी कॉमन्स, पशुपालन आणि शेती संबंध, कॉमन्स आणि उपजीविका इतर कल्याणकारी योजना, कॉमन्स आणि लिंग भेदभाव, कॉमन्स आणि संस्कृति, कॉमन्स संघर्ष आणि आव्हान इत्यादी बाबींवर चर्चासत्र, अनुभव कथन करण्यात आले.

संवाद साधणारे नागरिक हे सर्व सामूहिक वनहक्क धारक आहेत. त्यांनी त्यांच्या भाषेत आपले अनुभव कथन

केले आहे. ऑनलाइन संमेलन आयोजित करण्यामागचा उद्देश देशातील सामुदायिक व सामूहिक साधन संपत्तीवर काम करणाऱ्या विविध घटकांना एकत्र आणणे आहे, अशी माहिती जिल्हा समन्वयक गोविंद पेडणेकर यांनी माहिती दिली. त्याच प्रमाणे त्यांचे सहकारी विकेश आणि आनंद यांनी कॉमन्स म्हणजे अश्या जागा, संसाधने आणि परंपरा ज्या समुदायाने सामूहिकरित्या समुदायाच्या फायद्याकरिता व्यवस्थापित जतन आणि वापर केल्या आहे. त्यांचे वापर आणि स्वयंचलित व्यवस्थापन करिता एकत्रित

अधिकार आणि हक्क विषयी जनजागृती

जिल्ह्यातील सर्व गावात मोठ्या प्रमाणात जागतिक कॉमन्स आठवडा 4, 5 ते 6 डिसेंबर दरम्यान साजरा करण्यात आला. या माध्यमातून सामूहिक वनहक्कधारक यांना प्राप्त अधिकार आणि हक्क विषयी जाणीव जागृती होत आहे.

येवून ठरविलेले नियम, शिस्त, सांस्कृतिक मानके विकसित करणे होय, असे त्यांनी सांगितले. याकरिता कार्यरत सर्व फील्ड ट्रेनर आणि मास्टर ट्रेनर यांनी प्रयत्न केले.

ચોટીલા ઠાંગા પંથકની માલધારીની ૧૮ વર્ષીય દીકરી ઓનલાઈન પરિષદમાં ગુજરાતનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે

। ચોટીલા ।

ચોટીલાના ઠાંગા પંથકની ૧૮ વર્ષીય રબારી મહિલા પર્યાવરણના સંરક્ષણ પર યોજાયેલી પરિષદમાં ગુજરાતનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે

કમ્યુનિટી કોન્ફરન્સ ઓન કોમન્સ એક વાર્ષિક ઓનલાઈન પરિષદ છે જ્યાં ગામડાં અને શહેરોના લોકો તેમના સામૂહિક પ્રાકૃતિક સંસાધનો, જૈવવિવિધતા અને સંસ્કૃતિના સંરક્ષણ વિશે વાત કરે છે. આ પરિષદ ફાઉન્ડેશન ફોર ઈકોલોજિકલ સિક્યોરિટી અને ટાટા ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સોશિયલ સાયન્સ જેવા સંગઠનો અને

સંસ્થાઓના એક સમૂહ દ્વારા આયોજિત કરવામાં આવે છે. સુરેન્દ્રનગર જિલ્લાના રેશમિયા ગામની ૧૮ વર્ષીય મિતલ ટ્રમટાએ ૪ ડિસેમ્બરે આ પરિષદમાં 'રેશમિયા, ગુજરાતમાં પશુઓની સંભાળ માટે વપરાતી પરંપરાગત વનસ્પતિઓ' વિષય પર પ્રસ્તુતિ આપી હતી. મિતલ રબારી સમાજની એક માલધારી છે. તે ગાયો, ભેંસો અને બકરીઓની સંભાળ રાખે છે અને જંગલના છોડનો ઉપયોગ કરીને પશુઓના રોગોના ઉપચાર કરે છે.

ଭରୁଣାପତା, (ଦାଣ୍ଡରୁ ପଞ୍ଜା): ପୁରୀରୁ ଦିଆ ଭରୁଣାପତା ଆମ ଅର୍ଦ୍ଧଶତାବ୍ଦୀରୁ ପ୍ରାଣର ଚଢ଼େ ମହିଳା ପୁରୁଣା ଅପରାଧରେ ଶର୍ତ୍ତ ପରିଚାଳନା କରିଛନ୍ତି। ମୂଳା ମହିଳା କେବଳ ନିର୍ମୂଳା ମାତା (୨୪)। ଯୋଗ୍ୟ ପୁରୁପ୍ରକାଶ, ପୁରୁଣା ଅପରାଧରେ ଶର୍ତ୍ତ ପରିଚାଳନା ଯୋଗୁ ନିର୍ମୂଳା ମୂଳା ପରିଚାଳନା ଭରୁଣାପତା ପାଳନେ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ। ପୁରୁଣା ପକ୍ଷରେ ଭରୁଣାପତା ଯୋଗ୍ୟ ସର୍ତ୍ତ ପାଳନରେ ଦେ, ଦିନୁର ଦିନାପ କର୍ମାଗାର, ଦେବତା ଚଳଣ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ। ଯୋଗ୍ୟ ମୂଳାପତା ଚଳଣ କରି ଦେବତା ଚଳଣରେ ପରିଚାଳନା କୋରସୁ ପ୍ରାଣକରିଛି। ଏଥିପ୍ରତି ଏକମାତ୍ର ପୁରୁଣା ପକ୍ଷରେ

ସାମୂହିକ ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳନାର ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଉଦାହରଣ ତ୍ରିବେଣୀ ଜଳ ବିଭାଜନା

ପୁରୀରୁ, ୬।୧୨ (ରଥ ନାଚାଣଣ ନାମୁନି) ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସେନିନାର କମ୍ୟୁନିଟି କନଫରେନ୍ସ ଅଫ କମ୍ୟୁନିଟି ଟୁଡାୟ ଦିନରେ ଶ୍ରୀରାମର ପୁରୀରୁ ଦିଆ ଭରୁଣାପତା ପ୍ରକାଶ ଅର୍ଦ୍ଧଶତ ବାହେବରେ ତ୍ରିବେଣୀ ଜଳ ବିଭାଜନର ପୁରୀରାଜନୀର ଉପାଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ସାମୂହିକ ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଜୀବନ କାଳିକାର ମାନକୁ କରାଯାଇଥିଲା ପୁରୀରାଜନୀ ମାଧ୍ୟମରେ କପାଳି କରଣ କରିପାରିଛନ୍ତି ତାହା ସାହେବରେ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଭିତ୍ତି କନଫରେନ୍ସ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ସେନିନାରେ ସେବକ ରାଜିଆପୁଣ୍ୟର କର୍ମକର୍ମୀଙ୍କ ସହିତ ସାହେବରେ ଗ୍ରାମର ୨୦ ଜଣ ମହିଳା ଏବଂ ପୁରୁଷ ଯୋଗଦେଇ ନିଜ ନିଜ ଅଭିମତ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି। ତ୍ରିବେଣୀ ଜଳ ବିଭାଜନା, ସାହେବରେ ଚଳପୁରୁ

ପୁରୁଣାପତା ପ୍ରକାଶ ପାଳନା ପାଖରେ ପଏୱ ମାଧ୍ୟମରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରିଥିଲେ। ତାଙ୍କର ଉପସ୍ଥାପନାରେ ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତ ଏବଂ ସମାଧାନ ପାଇଁ ସାମୂହିକ ପଦକ୍ଷେପ, ମହିଳା ସଶକ୍ତିକରଣ ପାଇଁ ଯୋଜନା, ସାମୂହିକ ସହକାରିତା ଦ୍ଵାରା ଗଠିତ ଆସିଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗଠିତ ଉଚ୍ଚ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ। ଚଳ ୨୦୧୪-୧୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷକୁ ସହସ୍ଵେଚ୍ଛା ଅନୁଷ୍ଠାନ ସେବକର ପ୍ରକାଶ କ୍ଵାଲିଟି ଏବଂ ନାଗର୍ତ୍ତ -କୁଳନେଶର ସହାୟତାରେ କରାଯାଇଥିଲା ପ୍ରକାଶ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା। ପ୍ରାୟତଃ ୮୪୮.୩୮ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା। ଶ୍ରମୀକର ମାଧ୍ୟମରେ ମହିଳା ଏବଂ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ୪ ଦିନ ନିରନ୍ତର କାମକରି ଚଳାପାଳ ବିଭାପକଙ୍କ ପ୍ରଶଂସାର ପାତ୍ର ହୋଇପାରିଥିଲେ। ଆଜି ଗ୍ରାମରେ ପୂର୍ବ ଜଗାସା ରୁଚିକର ସମାଧାନ ହୋଇପାରିଛି। ରୋଗିଏ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରାମରେ

ତ୍ରିବେଣୀ ଜଳ ବିଭାଜନା ପ୍ରକଳ୍ପ।

ପିପସାଳି ଚାଷ କରାଯାଇପାରେ। କେବେବନ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରି ଧାନ ଚାଷ ପରେ ଚାଲି ଚାଷୀ, ଚୈବବୀ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପରିପତ୍ତି ଚାଷ ଗଠି ଆର୍ଥିକ ମେରୁଣୁକୁ ସଶକ୍ତ କରିଛି। ସାହେବରେ ଗଠି ଏକତା, ସହକାରିତା ଏବଂ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ

ସେକ୍ସକରର ସହକାରି ଯୋଗୁ ଗଠି ଅନୁତ ପୂର୍ବ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇପାରିଛି। ଏହି ଅଭିଜ୍ଞତାକୁ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସେନିନାର ରାଜି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିପାରିଛନ୍ତି। ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସେବକର ଜଳ ବିଭାଜନା

ସହା ଅଭିଷେକ ତରା, ପୁଣ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣା ସାହୁ, (ବିଭା ସଂଯୋଜିକା) ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ। ସେବକର ସମାପକ ପ୍ରକାଶ କୁମାର ବ୍ରହ୍ମ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଏହି ଅଭିଷେକ ପରିଷ୍ଠନ ପାଇଁ ଆପୁରି ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ଗ୍ରାମବାସୀ ଚଳପୁରୁ ଉଚ୍ଚିତ ବୁଦ୍ଧ, ମଧୁସୂଦନ ମାତା, ବୋଧମଣି ଆମାତ, କମାଳା କନ୍ୟା, ଦେବ ଚୁଡ଼ିଆ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ୨୦ ଜଣ ଗ୍ରାମବାସୀ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ। ପ୍ରକାଶପାଳ କି, ଜାତୀୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା ପାଳକେଶନ ପାଳ କରାଯାଇଥିଲା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଆରୁକ୍ଷମରେ ଆୟୋଜିତ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସେନିନାର କମ୍ୟୁନିଟି କନଫରେନ୍ସ ଅଫ କମ୍ୟୁନିଟି କାରକର ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ରସାଧିତ ଅଞ୍ଚଳ ସହ ବ୍ୟାପାସେ, ମାହେସିୟା, କେନ, କାନ୍ଧାଗିରୀର ବିଭିନ୍ନ ସମଠନ ଓ ସମ୍ପର୍କର ଯୋଗେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ।

ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସେମିନାରରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଲା ଝୁରିମାଲର ସାମୂହିକ ନୂଆଁଖାଇ

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼, ୪।୧୨ (କନ୍ୟା ନାରାୟଣ ମେଡୁଲି)

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲା ଲେପ୍ଟିପଡା ବ୍ଲକ ଝୁରିମାଲ ଗ୍ରାମର ସାମୂହିକ ନୂଆଁଖାଇ ହେଉଛି ସବୁଠୁ ନିଆରା। ନୂଆଁଖାଇ ପରି ଏକ ଗଣପଦକୁ ସାମୂହିକଭାବେ ଗାଁର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାର ଦୀର୍ଘ ୧୨ବର୍ଷ ଧରି ପାଳନ କରିବାର ଅଭିନବ ପରମ୍ପରା ପ୍ରକଟପକ୍ଷେ ଅଭିନବ ତଥା ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପ। ସ୍ଵେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସେବକର ବରିଷ୍ଠ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିକାରୀ ତଥା ଝୁରିମାଲ ସାମୂହିକ ନୂଆଁଖାଇର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ଦିଗାମ୍ବର ଉପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ଲିଖିତ ବାସ୍ତବ କାହାଣୀ "ପରମ୍ପରା ରକ୍ଷା ଓ ଏକାନ୍ତତା ପୋଷଣ: ଝୁରିମାଲର ସାମୂହିକ ନୂଆଁଖାଇ: ଓଡ଼ିଶାର ହୃଦୟସ୍ଥଳୀରେ ଏକତା, ଐତିହ୍ୟ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରତିର ଉପବ" ଶୀର୍ଷକକୁ ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସେମିନାରରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରିବା ପାଇଁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା। ବୁଧବାର

ଏହି ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସେମିନାର କମ୍ୟୁନିଟି କନଫରେନ୍ସ ଅଫ କମନ୍ସରେ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ସହ ବାଂଲାଦେଶ, ମାଲେସିୟା, ସ୍ଵେନ ପରି ବିଦେଶ ମାଟିରେ ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟାରେ ଲୋକେ ଏକା ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖୁଥିଲେ ଝୁରିମାଲ ଗ୍ରାମର ଏକତା

ଓ ସହଭାଗିତାର ବିରଳ ପରମ୍ପରାକୁ। ସ୍ଵେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସେବକର ସହଯୋଗରେ ଭାରତୀୟ ମୋଡ଼ରେ ଦିଗାମ୍ବର ଉପାଧ୍ୟାୟ ଓ ଘଟେଶ୍ଵର ଛୁରାଙ୍କ ନେତୃତ୍ଵରେ ଗାଁର ଅନନ୍ୟ ଅଭିନବ ପରମ୍ପରାର ବଳିଷ୍ଠ ଉପସ୍ଥାପନା କରିଥିଲେ ଝୁରିମାଲ ଗ୍ରାମବାସୀ। ୨୦

ମିନିଟର ଏହି ଉପସ୍ଥାପନା ଶେଷରେ ଝୁରିମାଲ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ଭୂରି ଭୂରି ପ୍ରଶଂସା କରି ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇଥିଲେ ଆୟୋଜକମାନେ। ଦେଶ ବିଦେଶର କୋଣ ଅନୁକୋଣରୁ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣକାରୀ ଗ୍ରାମ୍ୟ ସଂଗଠନ, ଏକତା, ଭାଇତାରା ଓ ସହଭାଗିତାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଉପସ୍ଥାପନାରେ

ଅଭିଭୂତ ହୋଇଥିଲେ ତଥା ଦେଖୁଥିଲେ ତାଙ୍କର ପୁରାତନ ସଂସ୍କୃତି ଆଉ ପରମ୍ପରାକୁ କେତେ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିଛି ଏକ ଛୋଟ ଗାଁ ଝୁରିମାଲ। ଭାରତୀୟ ମୋଡ଼ରେ ଆୟୋଜିତ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସେବକ ରଞ୍ଜିତାମୁଖାର ସମ୍ପାଦକ ଯୋଗଦାନ କରି କହିଥିଲେ, ଫାଉଣ୍ଡେଶନ ଫର ଇକୋଲୋଜିକାଲ ସିଲ୍ୟୁରିଟିର ସହଯୋଗରେ ସେବକ ଦୀର୍ଘ ୮ ବର୍ଷ ଧରି ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ବଳର ସୁପରିଚାଳନା ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଆସୁଛି ତଥା ବିଭିନ୍ନ ସଫଳତାର କାହାଣୀକୁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି। ପୁରାତନ ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବାରେ ଝୁରିମାଲ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଏହି ପ୍ରୟାସ ଅନନ୍ୟ ଓ ଅତୁଳନୀୟ। ଏହା ଅନ୍ୟ ଗାଁ ପାଇଁ ଏକ ସକାରାତ୍ମକ ବାର୍ତ୍ତା ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆମର ଐତିହ୍ୟ, ସଂସ୍କୃତିକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବା ତଥା ଜଳ, ଜମି, ଜଙ୍ଗଲକୁ ସୁରକ୍ଷା କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣା ଯୋଗାଇବ।

सामुदायिक वन प्रबंधन एवं संरक्षण संवर्धन का ग्राम सभा में अंतरराष्ट्रीय स्तर पर किया गया प्रदर्शन

सामुदायिक वन संसाधन समिति झिरना पोड़ी द्वारा ग्राम सभा में दी गई प्रस्तुति

गौरैला पेंड्रा मरवाही 04 दिसम्बर (देशबन्धु)। वन अधिकार कानून 2006 के अंतर्गत सामुदायिक वन संसाधन अधिकार के तहत प्राप्त ग्राम सभा - झिरनापोड़ी ने अपने ग्राम सभा स्तर पर सामुदायिक प्रबंधन और संरक्षण संवर्धन के तहत किये जा रहे कार्य को सामुदायिक वन संसाधन समिति के द्वारा अंतरराष्ट्रीय स्तर पर प्रस्तुतीकरण किया गया।

प्रतिवर्ष कि भांति दिनांक 4 से 6 दिसंबर तक विश्व सामुदायिक सप्ताह मनाया जा रहा है जिसमें भारत, किर्गिस्तान, स्पेन, मलेशिया और बांग्लादेश में विभिन्न समुदाय द्वारा किये जा रहे जल जंगल जमीन के ऊपर संरक्षण संवर्धन प्रबंधन रख रखाव के लिए किये जा रहे कार्य को एक मंच पर लाने की एफईएस संस्था के द्वारा पहल किया जा रहा है। विदित हो कि इस वर्ष छत्तीसगढ़ राज्योस्तव दिवस के अवसर पर जिला प्रशासन - गौरैला पेंड्रा मरवाही आदिवासी विकास विभाग के द्वारा ग्राम सभा झिरनापोड़ी के सामुदायिक वन संसाधन प्रबंधन को अपने स्टाल प्रदर्शनी में शामिल किया गया और प्रोत्साहित किया गया था। आज 4

दिसंबर को ग्राम सभा झिरनापोड़ी के सामुदायिक वन संसाधन समिति के अध्यक्ष राम सिंह मार्को सचिव धर्मेन्द्र सिंह और कोषाध्यक्ष कमल सिंह कोराम के द्वारा अपने सामुदायिक अंतरराष्ट्रीय सामुदायिक कांफ्रेंस में प्रस्तुत किया गया जिसमें समुदाय के द्वारा सामुदायिक वन संसाधन अधिकार दावा प्रक्रिया और चुनौती के बारे जानकारी दिया गया और समुदाय के द्वारा किये जा रहे प्रबंधन के कार्य जैसे जंगलों को आग से बचाव, अवैध कटाई से रोकना और जैव विविधता संरक्षण पर किये जा रहे कार्य को विस्तार पूर्वक बताया गया जिससे कांफ्रेंस में उपस्थित सभी लोगों ने सराहा आज के ऑनलाइन कांफ्रेंस बैठक में ग्राम सभा झिरनापोड़ी के जीवन सिंह, बाल कुमार, तौली के उमेन्द्र सिंह पोड्टाम, अशोक यादव नव निर्माण चेतना मंच संस्था चन्द्र प्रताप सिंह, भानमती वाकरे, जय श्री वरकडे और सर्व आदिवासी समाज युवा प्रभाग के जिला अध्यक्ष मनीष सिंह धुर्वे उपस्थित थे।

, छ.ग.राज्य कृषि विपणन (मण्डी) बोर्ड

ट्र-24, कयाबांघा अटल नगर, नवा रायपुर-492002

.mdcgmandiboard@gmail.com,

griportal.cg.nic.in

724 नवा रायपुर, दिनांक 04/12/2024

जागतिक कॉमन्स सप्ताहाचे माध्यमातून सामूहिक वन हक्क धारक यांचे जाणीव जागृती कार्यक्रम

दे.सावरन/घाटंजी

यवतमाळ जिल्ह्यातील सामूहिक वन हक्क प्राप्त ग्रामसभा मध्ये फरडेशन फॉर इकोलॉजिकल सिक्युरिटी,यवतमाळ आणि पार्टनर संस्था आयोजित जागतिक कॉमन्स सप्ताह चे आयोजन दिनांक 4, 5 आणि 6 डिसेंबर 2024 पासून करण्यात आले. या कॉमन्स सप्ताह मध्ये जगातील वेगवेगळ्या राज्यातून विविध समुदायातील प्रतिनिधि यांची ऑनलाइन बैठक आयोजित केली असून कॉमन्स वर आयोजित केलेला सप्ताह आणि समेलन अशा विविध समुदायांना एका विचारमंचवर आणतो जे सामुदायिक, सामूहिक आणि नैसर्गिक साधन संरक्षणेचे संरक्षण आणि संवर्धन करण्यात अग्रस्थानी आहेत. जेणे करून ते एकत्र येऊन त्यांच्या वैचारिक देखाण घेण्या होईल. तसेच सामाजिक दर्जा आणि

संघीची समानता विषयी एकमेकांचे अनुभव एका विचारमंचावर प्रकट करतील या ऑनलाइन बैठकीत नैसर्गिक साधन संपत्तीचे व्यवस्थापन संवर्धन आणि संगोपन, जैवविविधता, पानी, सुशासन, जमीन आणि साधन संपत्तीचे सुशासन, कॉमन्स जलवायू क्रिया, शहरी कॉमन्स, पशुपालन आणि शेती संवर्धन, कॉमन्स आणि उपजीविके इतर करवापकाचे योजना, कॉमन्स आणि लिंग भेदभाव, कॉमन्स आणि संस्क्रुति, कॉमन्स संघर्ष आणि आव्हान इत्यादि बाबींवर

चर्चासत्र, अनुभव कथन आणि वशोगाया कार्य असताना आलेली आव्हाने या बाबत ग्रामसभा मधील नागरिक यांनी संवाद साधत आहे. संवाद साधणारे नागरिक हे सर्व सामूहिक वन हक्क धारक आहेत. त्यांनी त्यांचे भाषेत आपले अनुभव कथन केले आहे. हे ऑनलाइन समेलन आयोजित करण्यामागचा उद्देश देशातील सामुदायिक व सामूहिक साधन संरक्षित करू शकण्याचा विविध घटकना एकत्र आणणे आहे. असे या वेळी त्रहूर यवतमाळचे जिल्हा समन्वयक गोविंद पेंडणेकर यांनी माहिती दिली. त्याच प्रमाणे त्यांचे सहकारी विक्रेता आणि आनंद यांनी कॉमन्स म्हणजे अश्या

जागा, संसाधने (जमीन, पानी, जंगल) आणि परंपरा ज्या समुदायाने सामूहिकरित्या समुदायाच्या फायद्याकरिता (उपजीविकासाठी, निवास करिता) व्यवस्थापित जतन आणि वापर केला आहे. त्यांचे वापर आणि स्वयंचलित व्यवस्थापन करिता एकत्रित येवून ठरविलेले नियम, शिस्त, सांस्कृतिक मानके विकसित करणे होय. नैसर्गिक संसाधने जसे की जमीन, पाणी, वन, सामुदायिक स्वयंपाकघर आणि ग्रामीण शहरी रस्ते, पानवटे पिण्याचे पानी असलेल्या जागा या सारख्या जागा पासून, सांस्कृतिक आणि पारंपरिक ज्ञानपद्धती पासून ते डिजिटल आणि इंटरनेट आधारित माहितीसह ही सर्व कॉमन्स उदाहरणे आहेत वा विषयी माहिती दिली. तेव्हा दिनांक ४, ५ आणि ६ डिसेंबर २०२४ रोजी कुमया ऑनलाइन बैठक

करिता आवश्यक साधन साहित्य टीव्ही, स्पीकर, इंटरनेट सुविधा आणि बैठक व्यवस्था ग्रामसभा स्तरावरून उपलब्ध करावे आणि सामूहिक वन हक्क प्राप्त ग्रामसभा मध्ये कॉमन्स वर समेलन, २०२४ आयोजित करण्यासाठी सर्व शासकीय कार्यालय, शाळा, महाविद्यालय, ग्रामीण भागात कार्यरत सामाजिक संस्था, महिला बचत गट, कृषि गट, सामूहिक वन हक्क मध्ये कार्यरत सर्व समिती सदस्य यांनी सहभाग आणि सामीलकी नोंदवावी करिता या द्वारे आव्हान केले आहे. तेव्हा यवतमाळ जिल्ह्यातील सर्व गावात मोठ्या प्रमाणात जागतिक कॉमन्स आठवडा 4, 5 आणि 6 डिसेंबर 2024 रोजी साजरा करण्यात आला आहे. या माध्यमातून सामूहिक वन हक्क धारक यांना प्रश्न अधिकार आणि हक्क विषयी जाणीव जागृती होत आहे.

या करिता कार्यरत सर्व फ्रील्ड ट्रेनर आणि मास्टर ट्रेनर सर्व ग्रामसभा मध्ये कॉमन्स वीक साजरा करणे साठी प्रयत्न करीत आहेत. अश्या प्रकारे कॉमन्स वीक, (सप्ताह आठवडा) 2024 यवतमाळ जिल्ह्यात साजरा होत आहे. कुमया यवतमाळ जिल्ह्यात जागतिक कॉमन्स सप्ताहाचे माध्यमातून सामूहिक वन हक्क धारक यांचे करिता जाणीव जागृती कार्यक्रम मध्ये घाटंजी तालुक्यातील शाळा महाविद्यालय यांचा मोठ्या प्रमाणात सहभाग आहे ज्यात शि.प्र.म.विज्ञान व निलानी कला वाणिज्य महाविद्यालय, शि.प्र.म कन्या शाळा, जिजाऊ आश्रम शाळा खापरी, जि प शाळा शिरोली जि प शाळा रामपूर, जि प शाळा घोटी, बाबासाहेब विद्यालय शिरोली, आदी शाळांचा शिक्षक शिक्षकेतर कर्मचारी सदस्य विद्यार्थी यांचा सहभाग होता.